

גם חצות

קולנוע חרש

בבית ציוני אמריקה

אולם חדש ואינטימי יפתח את שעריו בסוף חודש זה לפעילות קולנועית — והו "הקולנוע" בבית ציוני-אמריקה בתל-אביב. המפיץ אלי גלפנד יפעיל אותו, אחרי שהכניס לתוכו 250 כורסאות מודרניות, מכונת הקרנה חדשה, דולבי סטריאו ומיוזג'ימוס אוויר, כיאה לאולם חדש. את הקולנוע ינהל יורם קליינר, ולבר מהק רנות מיסחריות שוטפות יתקיימו בו גם פעילויות הדרכה, כמו יום-קולנוע ארוך לבתי-ספר, הק רנות מיוחדות לקהל דובר אנגלית במסגרת "מועדון הסרט הטוב", והקרנות-חצות לצעירים. את הקולנוע תפתח הקרנתו של אהבה במחתרת על-פי היהודי האחרון בברלין בכימויו של טוני פייג' ובכיכובה של ז'קלין ביסה.

תדריך

חובה לראות:

תל-אביב: סירטי וודי אלן בבית לסין; שואה; נשיקת אשת העכביש; לה טראוויסה; עוברת אורח.

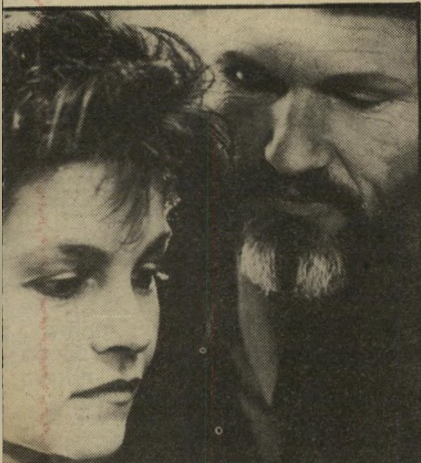
ירושלים: נשיקת אשת העכביש.

חיפה: שואה; עוברת אורח.

תל-אביב:

★★★ **שתי אצבעות מצידון** (פאר מוצג גם בהבירה בירושלים ובשביט בחיפה, ישראל) — הבימאי אלי כהן הצליח להעניק לסרט ההרכה הצה"לי נשמה ואותנטיות של דוקוראמה אמיתית: השבועות האחרונים של חיילי צה"ל בלבנון, עם כל הפחדים, הסלידה, העייפות והערגה הביתה של בני-אדם שאינם רוצים את המלחמה הזאת. הישג-משחק נאים של כל הצוות, בעיקר אלון אבוטבול, שאול מירזח, רוני פינקוביץ'.

★★★ **זיכרונות אהבה מפירנצה** (צפון). מוצג גם באורלי חיפה ובבני-האומה בירושלים, ארצות-הברית) — ג'יימס אייבורי מגיש גרסה מבריקה לספרו של אי-אם פוסטר, כשהחברה האנגלית הבורגנית משחקת בנדרמה

קריסטופרסון ובוזילד ב. בעקבות הכרז' אווירה מיוחדת במינה

לי. עוזרים לידו שחקנים נפלאים: מגי סמית, ג'וליאן סנדרס ואחרים.

★ **קוקה קולה קיד** (סיוון, אוסטרליה): רושאן מאקאבייב מוכיח כיצד יהרוס הקאפי' טליום כל חלקה טובה. הפעם באוסטרליה. אף על פי שאין זה הטוב בסרטי, יש בו הרבה ניצוצות של גאונות ורעיונות מטורפים.

★★★ **נשיקת אשת העכביש** (דיזן-גוף 2, מוצג גם בסמדר בירושלים, בראזיל) — ירדיות המופלאה של מהפכן והמוסכסואל בי כלא דמוני מולידה רעיונות על חרותה של רוח האדם ועל ערכי הומאניזם ואהבה מול חייטיות של מישטר עריצות. מישחק מופלא של ויליאם הרט (שחקן השנה של העולם הזה).

★★★ **עוברת אורח** (פריז, מוצג גם בקרן-אור המחדש בחיפה, צרפת) — סרט אכזרי וחסר ויתורים על נערה המנתקת את עצמה מכל התחייבויות ריגשיות וחומיות לתברה, זוכה באותו יחס אדיש מן החברה, ומוצאת את מותה על רקע לא-איכפתיות קודרת זו. עם שחקנית השנה של העולם הזה, סאנדרין בונר.

עדנה פייגנר

החייל מיוזשימה כחייל בורמזי — שלום לדגל

או אידיאליזם עונה לאותו שיר עצמו. כל זמן שהציוויליזציה לא תכניס זאת לראשה, יגדל מיספר השדות שיצמיחו קברים. ואם להנחלת רעיון זה צריך אדם לרדת מדיגלו, מעדיף איציקאווה את ההתכחשות לדגל, אך לא את האלמנט המגנינה. סרט עצוב, יפהפה מבחינה טכנית, קצת איטי, ובכל זאת חסר חצי שעה מן המקור, שנראה בפסטיבל-יוציה בשנה שעברה.

זוזה צינקוצ'י — בוז לקומוניסטים

של הסרט. עצרו אותו, ומסארוש נאלצה להחליפם בקיטעי יומנים הונגריים מאותה התקופה. אך גם כך, ההונגרים, שטרם השלימו עם השפעת הדוגמות הקומוניסטיות הקיצוניות על החברה והחיים בהונגריה, וששרידיהם חיים וקיימים בה עד היום, לא התלהבו כלל להסתכל בראי. התבוננות זו של מסארוש הצעירה, בצנינות חסרת-רחמים, בכל מיני פרות מקודשות, מרתקת בסיפור הקולנועי.

לאורה דל-סול — מעצבן ומיותר

ומייגע אפילו בקיטעי-המחול שלו. נסיונו הכושל של סאורה לערבב מין בשאינו מין — מעצבן ומיותר. יש כאן עירבוב של המוסיקה המקורית של דה-פאיה עם שירי-עם, מחולות צוענים ומוסיקה ספרדית מודרנית, והכל סגור על בימה חונקת, כדי להדגיש שמתבוננים בסיפור מתוך ריחוק אמנותי. דל-סול מאבדת את ייחודה בתפקיד צדדי, וכריסטינה הויס לא משכנעת כאהובה הסהרורית.

דמעות של פריטה

הנבל הבורמזי (לב 1, תל-אביב, יפאן) — קשה לשער מה בדיוק הניע את קון (אש בשדות, המיש-חקים האולימפיים) איציקאווה לחזור ולעשות שוב בעצמו סרט שכבר עשה לפני 30 שנה. אולי משום שהשיטה ממשיכה למרוח והשוטט ממשיך לשחוט. בכל העולם כולו — ואולי משום שראה את דמעות של שתיקה, ורצה לעשות מחווה משלימה לבימאי רולאנד גופה, הצעיר ממנו בדור.

אבל אין ספק, סירטו של איציקאווה (בשנית, הראשון היה אותו הסיפור באותו השם, אך בשחור-לבן) מספר על חייל יפאני בשם מיוזשימה, מוסיקאי שאינו נפרד מן הנבל שלו, הנשלח על-ידי מפקדו להודיע ליחידת לוחמים כי המלחמה הסתיימה. אלה אינם משתכנעים, ונופלים קורבן לטבח שעורכים בהם הבריטים. מיוזשימה, שהמוסיקה שלו איחדה מיוחד ומערב משני צידי הקווים, מחליט שהוא רוצה לרדת מן המלחמה, מחבריו לנשק, מן העולם כולו — והופך לזויר בורמזי, בלבשו גלימתו של זויר שהציל אותו ממות. במיכתב שכותב מיוזשימה למפקד יחידתו הוא מסביר, שכל עוד תאדים אדמת ארץ-בורמה מדמם של חיילים, לא יוכל לחזור אל חבריו.

המסר ברור: כל דם, מבלי להתחשב בגזע, בדת, בלאום או במדינה, הוא אדם. כל אדם, בלי הבדלי מוצא, חינוך, תרבות

יריקה בפני המיפלגה

יומן נעורים (גורדון, תל-אביב, הונגריה) — זהו אחד הסרטים ה'הונגרים' שנגזר עליהם להתיישן קודם כל על המדף (במיקרה זה — כשבע עשרה שנים). כדי ששם הצגתם יתגאו ההונגרים במוצר וינידו: נו, יין ישן יין טוב. אבל האמת היא קצת אחרת. בשעתו, כשעשתה מארתה מסארוש את יומן אינטימי (זהו בדיוק שמו של הסרט בכל העולם, את עניין הנעורים אפשר להשאיר לפירסומאי, אף אחד בארץ קומוניסטית, שטרם השתחררה מעינו של האנטי-הדב הרוסי הגדול, לא היה מעלה בדעתו להציגו. אבל הגברת מסארוש, שהיתה אז אשתו של בכיר בימאי הונגריה, מיקלוש יאנצ'ו, היתה אמיצה ועקשנית, והחליטה שהגיע הזמן להתחשבן עם הסטאליניזם ומורשתו. מה עוד שלגברת היה חשבון אישי נוקב וממשי ביותר עם הרוסים: אביה, פסל הונגרי, עבר עם מישפחתו לרוסיה בשנות השלושים, מאוחר יותר חוסל לציד האינטלקטואלים על-ידי סטאלין. אמה מתה גם היא ברוסיה. הנערה חזרה למולדתה בשנות החמישים, אומצה על-ידי דודתה, חברת המיפלגה הקומוניסטית בבודאפסט, וראתה כיצד מאגדה, דודתה, מתבשרת באמביציה המיפלגתית המגוחכת, שהמיטה אסון על הונגריה כולה.

בעיה שעייבה בשעתו את הסרט היתה קיטעי יומנים רוסיים, שמסארוש השתמשה בהם, כשהרוסים גילו את תוכנו

מחול בלי כבלי קסמים

אהבה מכושפת (גת, תל-אביב, ספרד) — הבאלט של מנואל דה-פאיה, אהבה בכבלי קסמים, בדרכו לבד העברי, עבר קיצור קוסמטי. מישוה חשב שהכושף קצור לאהבה ו/או לסרט. אבל סעה, אם המוסיקה של דה-פאיה אכן מסעירה, באות כל התוספות המיותרות של קארלוס (קריאת העורב, כרמן) סאורה ומתירות את הכישוף. לא, הסרט הזה אינו מכשף, אולי משום שסאורה קשר את עצמו בעת האחרונה, מבחירה או מאילוץ, בכבלי קסמים — מצד אחד לכוריאוגרף-כוכב אנתוני גאדס, מצד אחר לכוכבת לאורה דל-סול, שלבד מהיותה חברתו של בנו טרם הוכיחה את עצמה כשחקנית (בכרמן היתה מרעישת ומפתיעה, בלא מאוחר לאהוב, גם הוא של סאורה, היתה מגוחכת).

הצעיר למראה סירטי סאורה המאוחרים גדל ומכביד, בעיקר אם זוכרים את סרטי המוקדמים, שהיו אלגוריה קולנועית משכנעת למצבה של ספרד בימיו של הגנרליסימו פרנסיסקו פרנקו, כשגנמר פרנקו — עבר הקסם, גאדס, שזה בשלישית מונצח ביצירותיו הכוריאוגרפיות על-ידי סאורה, אינו זוכה הפעם למימד נוסף בעזרת המצלמה, בעוד חתונת הדמים היה מעקב מרתק אחרי עבודתו של האמן והצצה למיטבה אמנותו. כרמן ניסה לשלב מציאות בדמיון וצלע בעניין המציאות, בא הסלט המעורב של אהבה בכבלי קסמים